

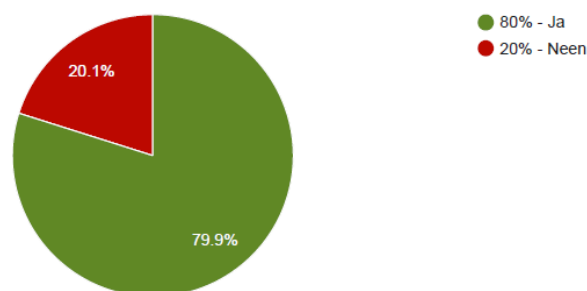
- ✓ De meeste werkgevers (72 %) vangen de ziekte of afwezigheid van werknemers op door zelf harder te gaan werken en/of door het werk te herverdelen over de andere medewerkers (65 %)
- ✓ 8 op 10 KMO-werkgevers hebben het afgelopen jaar doorgewerkt terwijl ze zelf ziek waren

Ziekteverzuim in de KMO

Afwezige werknemers zijn voor elke onderneming een probleem. Zeker voor kleinere werkgevers is het tijdelijk wegvallen van een medewerker een probleem voor de organisatie van het werk. UNIZO wilde weten hoe groot dit probleem vandaag is en wat zelfstandige ondernemer doet om afwezigheden op te vangen.

Daarom heeft UNIZO begin april 2017 meer dan 500 zelfstandige ondernemers bevroegd over ziekteverzuim in de KMO. Uit het onderzoek blijkt dat 8 op 10 KMO-werkgevers het afgelopen jaar hebben doorgewerkt terwijl ze zelf ziek waren. In 2010 was dit 72,2%. Slechts 1 op 4 KMO-werkgevers is het afgelopen jaar zelf ziek geweest (26%).

U bent het afgelopen jaar zelf ziek geweest. Heeft u doorgewerkt?

Recent onderzoek van het RIZIV¹ toont daarnaast aan dat de toename van het aantal invaliden in de periode tussen 2006 en 2015 bij de loontrekkenden (+60,77%) beduidend groter is dan bij zelfstandigen (+30,69%). De stijging van het aantal invaliden blijft in verhouding tot de werknemersregeling dus beter onder controle bij de zelfstandigen. Ook het groepspad van het aantal zelfstandigen die langdurig ziek is, ligt duidelijk lager dan in de werknemersregeling. Dit blijkt ook uit

¹ RIZIV, Beheerscomité van de uitkeringsverzekering voor werknemers, Nota BU 2016/71: Verklarende factoren met betrekking tot de stijging van het aantal invaliden: loontrekkenden - Zelfstandigen, Brussel, 7 november 2016.

de invaliditeitsgraad die een stuk hoger is in de werknemersregeling (8,43% in 2015) dan in de regeling voor de zelfstandigen (3,75% in 2015).

Uit het UNIZO-onderzoek blijkt dat de KMO-werknemer gemiddeld 12 dagen per jaar afwezig is wegens ziekte, wat evenveel is als het algemeen gemiddelde.

De meest voorkomende redenen voor ziekteverzuim zijn een virus (vb. griep) of verkoudheid (71%); problemen met de rug, ledematen of spieren (46%); geen ziekte maar een andere reden in het privéleven (24%); en psychische problemen, zoals stress, depressie en burn-out (11%).

Er wordt evenwel regelmatig misbruik gemaakt van ziekteverlof. De veronderstelde redenen om zich onterecht ziek te melden zijn volgens de kmo-werkgevers: geen zin om te werken (43%); ziekteverlof om voor (zieke) kinderen te zorgen (32%); een andere activiteiten uitoefenen tijdens het ziekteverlof, zoals een huis renoveren of een eigen zaak opstarten (22%); ziekteverlof om de opzegtermijn te verlengen (wanneer de opzeg door de werkgever is gegeven) (14%); ziekteverlof om geen opzegtermijn te moeten presteren (wanneer de opzeg door de werknemer zelf is gegeven) (11%) en ziekteverlof als vorm van vervroegde pensionering (6%).

Om de ziekte of afwezigheid van werknemers op te vangen, werft slechts 11 % van de bevroegde ondernemers extra personeel aan. 19 % doet een beroep op uitzendkrachten om de langdurige ziekte van een werknemer op te vangen. Maar veruit de meesten (72 %) lossen de afwezigheid op door zelf harder te gaan werken en/of door het werk te herverdelen over de andere medewerkers (65 %). 13% geeft aan actie te ondernemen om de zieke werknemers zo snel mogelijk terug aan de slag te krijgen.

Maar liefst 60 % van de werkgevers vraagt een strenger (overheids)beleid ten aanzien van ziekteverzuim. Waarbij de werkgevers hun eigen rol en verantwoordelijkheid allerm minst verloochenen: 93 % van de KMO's levert zelf actieve inspanningen om het welzijn op het werk te bevorderen en zo het ziekteverzuim in de eigen onderneming tot een minimum te beperken.

Werken aan welzijn op het werk doet de zelfstandige ondernemer meestal alleen (42%), samen met partners (36%) zoals de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk of samen met een interne werkgroep van werknemers (19%). Bijna de helft van de zelfstandige ondernemers (44%) voorzien een budget voor acties rond welzijn op het werk. De voornaamste concrete maatregelen en acties die worden ondernomen zijn medisch onderzoek (60%), aandacht voor ergonomie (47%), een gepaste opleiding aanbieden (25%), fruit en andere gezonde voeding aanbieden (20%), beweging stimuleren (20%) en zelf sportactiviteiten aanbieden (6%).

De investeringen in welzijn zorgen voor een return: 20 % van de bevroegde ondernemers zag het ziekteverzuim in de onderneming daardoor afnemen en 8 % spreekt van een productiviteitsverhoging.

In 7 op 10 KMO's (69 %) wordt overigens regelmatig proactief overleg gepleegd over welzijn en gezondheid op het werk. In 2010 was dat slechts in 49,1 % het geval. Waarmee wordt aangetoond dat KMO's op de goede weg zijn en zich ook steeds meer bewust worden van het belang van een goed welzijnsbeleid voor werknemers.